

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

štvrťročník **No.3 2011** (nepredajné)

TÉMA
BAKHITA POMÁHA CUDZINCOM

OBSAH

EDITORIAL 03

AKTUALITY 04

Z diecéznych charít 04
Zo sekretariátu 06

TÉMA 08

Bakhiťa pomáha cudzincom 08

ROZHOVOR 16

S Ferom Guldanom 16

INICIATÍVA 18

Keď potrebujeme pomocnú ruku 18
Organizácie Caritas sa spojili... 19
Už 20 rokov ideme cestou k pomoci 20

SPIRITUALITA 22

Sv. Bakhiťa – patrónka projektu SKCH na pomoc migrantom 22

FOTOPRÍBEH 24

Somálsko – podľa skutočného príbehu 24

INFORMUJEME 26

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
811 08 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Heydukova 14,
811 08 Bratislava
Tel., fax: 02-5292 0275
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax.: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

Gréckokatolícka

eparchiálna charita Košice

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialnucharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmýšľanie.

Dennodenne sa nás dotýka identita iných kultúr

foto: Matúš Zajac

Oblečenie kupujeme v čínskych obchodoch,
Stravujeme sa v indických reštauráciách,
Chodíme na thajské masáže,
Vozíme sa v kórejských autách,
Pijeme arabskú kávu,
Hráme na afrických bubnoch,...

...ale zamysleli sme sa vôbec niekedy, že za všetkými týmito vecami je jednoducho človek?!
Človek so svojou vlastnou kultúrou, so svojím odtlačkom identity.

To, že sa Slovensko stalo právoplatným členom Európskej únie, ktorej cieľom je zjednotiť európske štáty a otvoriť hranice a trh práce, vôbec neznamená, aby jej jednotliví členovia zabúdali na národné tradície a vlastnú kultúru. Je to skôr možnosť lepšej sebarealizácie a výzva najmä pre mladých ľudí, vyzbrojených sebavedomím a znalosťami niekoľkých

cudzích jazykov. Chceme byť prijímaní, len ťažšie je už prijímať.

Bezpečnosť alebo sloboda?

Problematika migrácie a migrantov je doteraz veľmi citlivou otázkou, hlavne čo sa týka Slovenska. Azylová politika je u nás nastavená tak, že len minimum cudzincov s cieľom získať u nás trvalý pobyt, ho naozaj aj dostane. K tomu chabé možnosti zamestnať sa. Slovensko je preto skôr tranzitnou ako cieľovou krajinou, najmä pre cudzincov, ktorí utekajú so svojej krajiny pred nebezpečenstvom alebo prenasledovaním. To znamená, že takíto cudzinci nechcú byť zadržaní v našej krajine a ak sa to stane, snažia sa o útek s cieľom dostať sa do krajiny, kde majú väčšiu šancu na lepší život. Ale to je skôr vec politiky. Čo však náš ľudský postoj? Sme otvorení pre zmenu, alebo sa toho obávame?

Prednedávnom sme v rámci Slovenskej katolíckej charity zorganizovali kultúrne podujatie s názvom Ver ár ju from, ktoré zaštilil otec biskup Ján Orosch, zodpovedný za kongregáciu pre migrantov pri Konferencii biskupov Slovenska. Týmto podujatím sme chceli upriamiť pozornosť majoritnej spoločnosti na problematiku migrantov, ukázať, že práve umenie odlišných kultúr môže byť prostriedkom na zblížovanie a prekonávanie medziľudských bariér. Čiary, ktoré oddeľujú jednotlivé štáty, by predsa nemali byť hradbami medzi ľuďmi.

Ivana Pástorová
manažérka pre komunikáciu a PR, SKCH

VYDÁVA Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506 fax 02/5443 3097, e-mail: sekretariat@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 140; ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA: Ivana Pástorová; SPOLUPRACOVALI: Andrea Bezáková, Martin Fialek, Fero Guldan, Peter Kyslan, Mária Hajduchová, Marta a Monika-DSS Dom sv. Anny, Mgr. Denisa Považanová, Mgr. Danka Pavlíková, Mgr. Ing. Mária Petriková, Judr. Zuzana Številová, Diecézna charita Žilina; FOTO OBÁLKA: UNHCR / Béla Szandelszky; FOTO: UNHCR / Béla Szandelszky a Tudor Vintiloiu, Michal Fulier, Laco Madar, archív Caritas Internationalis, archív SKCH, archív DCH a ADCH, archív Edo Tan Huan, archív www.minv.sk; GRAFICKÁ ÚPRAVA: SKCH, Michal Fulier; VÝROBA: D&D International Slovakia, s.r.o.; REGISTRÁCIA MK SR 3106/2003, ISSN 1338-1504; Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka projektu SKCH s názvom Bakhita, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín programu Solidarita pri riadení migračných tokov.

AKTUALITY

V Humennom zhotovujú dekoračné predmety hendikepovaní ľudia

V útulných priestoroch Sociálneho centra v Humennom sa v rámci projektu „Aj my sme tu“ trikrát týždenne stretávajú ľudia rôznej vekovej kategórie s telesným, mentálnym a kombinovaným postihnutím. V rámci pracovnej terapie spoločne zhotovujú dekoračné predmety. Projekt pracovnej terapie sa realizuje vďaka Gréckokatolíckej charite a Nadácii VÚB, ktorá projekt finančne podporuje. Cieľom projektu je vytvoriť príležitosť na sebarealizáciu klientov, na nadviazanie kontaktov s podobne hendikepovanými ľuďmi, ich integráciu do spoločnosti a vytvorenie chránených dielní a uplatnenie na pracovnom trhu. Výsledky práce klientov, ako aj informácie o Sociálnom centre boli predstavené na humenskom jarmoku, kde si mohli návštevníci jarmoku klientmi vytvorené dekoračné predmety zakúpiť.

Mgr. Danka Pavlíková, S.C.Humenné

Podajme ruku deťom

V dňoch 19.6. 2011 až 22.06.2011 sa konala medzinárodná konferencia v Maďarsku, na ktorej sa zúčastnila aj vedúca zariadenia Detského charitného domu a predstavila tu projekt „Podajme ruku deťom“. Tento projekt je zameraný na vzdelávanie detí, mladých dospelých a zamestnancov zariadenia Detského charitného domu v Považskej Bystrici.

Prostredníctvom vzdelania majú deti, ktoré sú umiestnené v Detskom charitnom dome, väčšiu perspektívu uplatnenia sa v budúcnosti. Projekt vedie deti k vhodnému využívaniu voľného času, kde deti prostredníctvom voľno časových aktivít majú možnosť rozvíjať svoj potenciál a zabrániť výskytu nežiaducich spoločenských javov. Celkovo sa na konferencii zúčastnili zástupcovia jedenástich organizácií zo strednej a východnej Európy. Spoločne sa pracovalo na tom, ako priblížiť poznatky získané projektmi do povedomia širšej verejnosti. V neposlednom rade si každý účastník danej konferencie vyskúšal tancovať „Tanec nádeje“, ktorý pracovné aktivity príjemne spestril.

ip, DCHD PB

8 dní v botaskách

... alebo Čo všetko sa dá vidieť na púti od Spišskej cez Čechy až do Rakúska

Spišská katolícka charita pod záštitou svojho diecézneho riaditeľa PhDr. Ing. Pavla Vilčeka zorganizovala v dňoch od 10.7. – 18.7. 2011 púť, ktorej zámerom bolo spoznať a duchovne sa povzbudiť na pútnických miestach Moravy, Čiech a Rakúska. V rámci púti tiež navštívili zariadenia sociálnych služieb v Choryně, v Neratove v Orlických horách a v Bílej vode za účelom výmeny pracovných skúseností.

Spoločne tak zamestnanci charity spoznali pútnické miesta ako Velehrad, Svätý Hostýn, Svätý Kopeček pri Olomouci, taktiež hodnotný Lednicko-Valtický areál s bohatou históriou a prírodným bohatstvom. Tento areál je dokonca zapísaný do zoznamu miest Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Mariazell - najvýznamnejšie pútnické miesto v Rakúsku, a samozrejme Viedeň im ukázali nádheru umeleckej architektúry i ďalších foriem umeleckých skvostov, z ktorých dodnes môže človek ucítiť zvláštnu dobovú atmosféru.

Mgr. Ing. Mária Petriková, SpKCH

Diecézna charita Žilina súčasťou Rodinného dňa Kia Motor Slovakia

2. júla 2011 sa v automobilovom závode Kia Motors Slovakia v Tepličke nad Váhom konal už po 4-krát Rodinný deň pre rodinných príslušníkov zamestnancov. Viac ako 6 000 návštevníkov si mohlo vychutnať pestrý celodenný program. Súčasťou programu okrem iných atrakcií boli aj tvorivé dielne, na ktorých sa prezentovali ručne vytvorené výrobky klientov Diecéznej charity Žilina. Deti sa mohli naučiť, ako sa z obyčajného papiera dá vyrobiť "prútený" košík či miska. Názornú ukážku a cenné rady poskytovala počas celého dňa klientka Darinka z Domu charity sv. Gianny v Čadci. Hitom pre deti a ich rodičov boli magnetky, maľované svietniky, rámy na fotky, sviečky a rôzne dózy a vázy.

ip, DCH ZA

Z DIECÉZNYCH CHARÍT

Deň detí - iný ako ostatné dni

1. jún 2011 bol pre klientov a zamestnancov Gréckokatolíckej charity, DSS-Domu sv. Anny v Starej Ľubovni iný ako ostatné dni. Pekný slnečný deň „deň detí“ s klientmi strávili vonku pri Gréckokatolíckom Chráme Matky Ustavičnej Pomoci. Program bol naozaj bohatý na súťaže, loptové hry, vedomostná súťaž a štafetový beh, v ktorom ako ináč zvíťazili chlapci. Prvé súťažné kolo odštartovala vedúca DSS – Mgr. Soňa Gaborčáková. Celé dopoludnie vládla dobrá nálada a veselá zábava. V žiarivých očiach handicapovaných detí bolo vidieť radosť a veselosť zo svojho úspechu a súťaženia. Deň detí sa zavŕšil prekvapením v podobe darčiek, kde okrem sladkostí sa deti tešili aj z písacích pomôcok a maľovník.

mm, GKCH Prešov

Deň Európy 2011

Dňa 18.mája v rámci európskeho dobrovoľníckeho turné prezentovala Diecézna charita Žilina svoju činnosť a aktivity na Hlinkovom námestí v Žiline. Tí, ktorí sa nemohli zúčastniť tejto akcie, majú aj napriek tomu možnosť zapojiť sa do dobrovoľníckej činnosti v jednotlivých zariadeniach Diecéznej charity Žilina. Ponuka dobrovoľníctva je stále aktuálna.

ip, DCH ZA

Posviacka

Centra sociálnoporadenských služieb GKCH v Prešove

Pre GKCH Prešov a najmä pre klientov a zamestnancov zariadení Pod Táborom v Prešove bol začiatok júla spojený s prípravami na dlho očakávanú udalosť posviacky budovy CSPS v Prešove. Po viac ako piatich rokoch prestavby boli 15. júna 2011 ukončené posledné stavebné práce. Na rekonštrukčných prácach sa podieľali najmä klienti Gréckokatolíckej charity, ktorí počas tohto obdobia odpracovali množstvo hodín a podieľali sa aj na odborných prácach. Patrí im veľká vďaka, čo zdôraznil aj riaditeľ PhDr. Peter Valiček vo svojom príhovore.

Zariadenie zastrešuje tieto služby:

- Sociálne centrum s poradenstvom (s hygienickou očístou a výdajom šatstva)
- Nízkoprahové denné centrum: (ambulantné služby s výdajňou stravy a dennou miestnosťou, terénne sociálne služby)
- Redakciu a distribúciu časopisu Cesta

Peter Kyslan, GKCH Prešov

Naplňme dni životom

Pri príležitosti Medzinárodného dňa hospicovej starostlivosti a Týždňa boja proti bolesti pripravila Diecézna charita Nitra a Hospic - dom pokoja a zmieru u Bernadetky v rámci projektu „Naplňme dni životom“ v dňoch od 12. do 15. októbra 2011 viaceré aktivity v meste Nitra, cieľom ktorých je zvýšiť povedomie verejnosti o význame hospicov. „Keď už nie je možné naplniť život dňami, môžeme aspoň naplniť dni životom!“

Mgr. Mária Makáňová, DCH NR

AKTUALITY

Študenti Gymnázia Matky Alexie hovorili na tému Charita

Pri príležitosti Dňa otvorených dverí na Gymnázium Matky Alexie v Bratislave sme prijali pozvanie s možnosťou predstaviť študentom Slovenskú katolícku charitu, jej význam, hlavnú myšlienku, ciele, aktivity a projekty na Slovensku i v zahraničí. Ďakujeme študentom i vyučujúcim za milé prijatie a aktívny prístup v debate o význame Charity pre ľudí v núdzi.

ip,SKCH

Charita na festivale Pohoda 2011

Našou myšlienkou je Byť blízko pri človeku, ale rovnako dôležité je aj prichádzať ku človeku a hovoriť mu o význame charitatívnej pomoci. Preto sme sa zúčastnili i festivalu Pohoda 2011, kde sme od 7.-9. júla prezentovali naše aktivity a projekty v stánku Mini Charity Stage spoločne s Depaul Slovensko, n.o. a bojovníkmi proti hladu. Darovať znamená pomáhať? Práve odpoveď na túto otázku sme sa snažili zodpovedať našim Mini Skladom Solidarity, kde sme návštevníkom vysvetľovali základný princíp myšlienky Skladu Solidarity, ktorý v Bratislave slúži cez zbieranie oblečenia a ďalších vecí do domácností a priamou distribúciou tým, ktorí to potrebujú: sociálne slabším, zasiahnutým povodňami, ľuďom bez domova.

ip, SKCH

Odštartovali sme akciu "Daruj školské pomôcky"

S príchodom nového školského roka 2011/2012 zorganizovala Slovenská katolícka charita zbierku školských pomôcok pre deti zo sociálne slabších rodín. V 28 centrách na celom Slovensku za zbierali školské pomôcky, napr. peračníky, farbičky, zošity, školské tašky, dosky na zošity a podobne, ktoré následne boli odovzdané deťom v rodinách, či krízových centrách, ktoré iným spôsobom nemajú ako dostať nové školské potreby alebo ktorých rodičia jednoducho nemajú prostriedky na zakúpenie novej výbavy pre svojho školáka. Do zbierky sa zapojili aj niektoré základné školy, čo malo pre žiakov v myšlienke pomoci výchovný charakter. Táto akcia charity prebiehala od 15. augusta do 15. septembra 2011.

ip,SKCH

Prezident SKCH Mons. Štefan Sečka je novým biskupom Spišskej diecézy

Svätý Otec Benedikt XVI. dňa 04.08.2011 menoval za nového spišského biskupa Mons. Štefana Sečku, doterajšieho pomocného biskupa diecézy a od roku 2002 prezidenta Slovenskej katolíckej charity. Pracovníci Slovenskej katolíckej charity vyjadrujú veľkú radosť z jeho vymenovania a vyprosujú mu veľa Božích milostí.

ip,SKCH

Charita vybuďovala vodovod v gruzínskom Khobi

Slovenskej katolíckej charite sa v rámci projektu Pomoc presídlencom v Gruzínsku už podarilo dokončiť vodovod, zakúpiť traktor či postaviť komíny na domoch, do ktorých sa nasťahovalo 22 rodín. Projekt, ktorý je finančne podporený z prostriedkov SlovakAid, sa zameriava na pomoc vnútorným presídlencom v gruzínskom Khobi pri ich adaptácii sa do života. Charita im tak pomáha zabezpečiť si živobytie poľnohospodárskou výrobou. Plánuje tiež pripraviť pre nich školenia v oblasti predaja a marketingu farmárskych výrobkov, súčasťou čoho bude aj ich návšteva poľnohospodárskych firiem na Orave.

ip, SKCH

SKCH na YouTube Pozrite si najnovšie videá

Najnovšie videá SKCH si odteraz môžete pozrieť aj na YouTube. www.youtube.com/katolickacharita

ip, SKCH

SKCH informuje o hospicoch na železničných staniciach

Slovenská katolícka charita v spolupráci so Železničnou spoločnosťou Slovensko, a.s. (ZSSK) spustila kampaň na zvyšovanie verejného povedomia o význame hospicovej starostlivosti na Slovensku s heslom „Pomáhame žiť. Až do konca.“ V týchto dňoch tak ZSSK umiestnila plagáty informujúce o tejto forme pomoci do priestorov Zákazníckych centier a na železničných staniciach. Kampaň potrvá odteraz, celé adventné obdobie až do Vianoc.

ip, SKCH

Biskupi z Indie ocenili slovenskú pomoc v projekte Adopcia na diaľku®

Slovenská katolícka charita oslavuje 15. výročie vzniku projektu Adopcia na diaľku®. Vďaka Slovákom, ktorí sú ochotní pomôcť podporila už vyše 2740 detí, ktoré získali vzdelanie a možnosť rozvíjať ďalej svoj potenciál v Indii, Albánsku, Haiti a vo Vietname. Pri tejto príležitosti uvítala na Slovensku SKCH návštevu troch indických biskupov a sestru Mariu Goretti Quadros, generálnej predstavenej a koordinátorky projektu Adopcia na diaľku v Indii.

ip, SKCH

TÉMA

Bakhita pomáha cudzincom

Migrácia ako celosvetový fenomén

Celosvetový rastúci fenomén migrácie sa po páde komunizmu nevyhol ani Slovensku. Pre mnohých ľudí vznikol dôvod na predsudky voči niečomu novému a nepoznanému, ale na druhej strane sa pre mnohých otvoril priestor rozšíriť si obzor v sebe samom.

Migrácia so sebou neprináša len kriminalitu, choroby, či integračné problémy, je to aj možnosť, ako spoznať nové kultúry, zvyky, náboženstvá, či spoločenské správanie sa iných národov. Slovenská republika doposiaľ nepatrila do cieľovej krajiny migrantov, ale bola skôr tranzitnou krajinou, v ktorej sa migranti ocitli väčšinou nechtiac a nevedomky. Títo ľudia majú väčšinou namierené do krajín, ktoré sú v porovnaní so Slovenskou republikou ekonomicky vyspelejšie.

Migrantov stále ubúda

Záujem zo strany migrantov žiť na území Slovenskej republiky je z roka na rok menší. Svedčí o tom aj štatistika Migračného úradu MV SR, v ktorej je badateľný rozdiel medzi počtom žiadateľov o azyl na Slovensku za jednotlivé roky, pričom do roku 2004 počet žiadateľov o udelenie azylu stúpá (11395) a po roku 2004 klesá. Do určitej miery je to ovplyvnené aj slovenskou migračnou politikou a samozrejme aj vstupom Slovenska do EÚ a Shengenského priestoru. Zo štatistik cudzineckej polície je zrejmé, že aj štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú žiadateľmi o udelenie azylu, prichádza na Slovensko stále menej. Pobytom sa rozumie udelenie trvalého, prechodného alebo tolerovaného pobytu na území Slovenska v zmysle zákona o pobyte cudzincov. V týchto štatistických údajoch je možné vidieť rozdiely, aké sú v súčasnosti a v predchádzajúcich rokoch. Záujem zo strany migrantov je ovplyvnený aj možnosťou realizovať sa a integrovať sa na našom území. Integráciou sa rozumie včlenenie sa do majoritnej spoločnosti, pričom hlavným predpokladom úspešnej integrácie je zamestnanie, vlastné bývanie, vzdelanie a hlavne ekonomická nezávislosť.

V procese integrácie je nevyhnutné poskytnúť pomoc migrantom tak zo strany štátu, ako aj rôznych organizácií a majoritnej spoločnosti.

Bakhita pomáha cudzincom

SKCH rozšírila okruh svojej pôsobnosti v rámci poskytovania pomoci a v súčasnosti realizuje projekt Bakhita, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín programu Solidarita pri riadení migračných tokov. Projekt je realizovaný od decembra 2010 do novembra 2011.

Slovenská republika nepatrila do cieľovej krajiny migrantov, ale bola skôr tranzitnou krajinou, v ktorej sa migranti ocitli väčšinou nechtiac a nevedomky.

Projekt Bakhita ponúka migrantom možnosť aktívne sa zapojiť do procesu integrácie formou vzdelávacích aktivít a následne aj ponukou zamestnania.

Projekt Bakhita je rozdelený na dve časti:

1. časť projektu je zameraná na pomoc maloletým cudzincom bez sprievodu v Detstvom domove v Hornom Orechovom. Intervencia je poskytovaná v oblasti psychologickej

foto: UNHCR / Béla Szandelszky

a pedagogickej pomoci maloletým cudzincom bez sprievodu. Prostredníctvom poskytovania psychologickej starostlivosti formou individuálnych a skupinových terapií znižujeme alebo zmierňujeme ťažké psychické stavy, ktoré cieľová skupina projektu prežila. Práca pedagóga je zameraná na pomoc maloletým cudzincom pri výučbe Slovenského jazyka, ako aj pomoc školopovinným maloletým cudzincom v detstvom domove formou doučovania.

Bakhita pomáha cudzincom

2.časť projektu ponúka možnosť absolvovania bezplatného opatrovateľského kurzu pre štátnych príslušníkov tretích krajín s udeleným tolerovaným, trvalým a prechodným pobytom na území Slovenska.

Absolvent získa medzinárodný certifikát platný v celej EÚ, na ktorého základe sa môže zamestnať v ktorejkoľvek krajine EÚ. Po absolvovaní kurzu, SKCH ponúka možnosť zamestnať sa v charitnom zariadení na území SR.

Sklad solidarity slúži aj pre cudzincov

SKCH sa zameriava aj na materiálnu pomoc migrantom a to prostredníctvom Skladu solidarity, ktorý prevádzkuje. V rámci tejto pomoci sa pravidelne poskytuje materiálna pomoc nielen pre Detský domov pre maloletých cudzin-

cov bez sprievodu v Hornom Orechovom, či Pobytové tábory v Rohovciach a Opatovskej Novej Vsi, ale aj samotných cudzincov podľa ich individuálnych potrieb

Martin Fialek
projektový manažér projektu Bakhita

TÉMA

Štatistika povolení pobytov štátnym príslušníkom tretích krajín (UHCP)

Rok	Počet povolených pobytov
2008	7908
2009	5711
2010	4905
I. polrok 2011	2285

Zo štatistík cudzineckej polície je zrejmé, že aj štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú žiadateľmi o udelenie azylu, prichádza na Slovensko stále menej

Štatistika žiadateľov o udelenie azylu Migračného úradu MV SR

Rok	Počet žiadostí o udelenie azylu	Udelený azyl	Neudelený azyl	Poskytnutá/neposkytnutá doplnková ochrana	Zastavené konania	Udelené štátne občianstvo
1993	96	41	20	-	25	-
2004	11 395	15	1592	-	11 782	20
2010	541	15	180	55 / 104	361	3
Spolu od 1993/2011	56 199	580	7049	339 / ???	48 226	208

Zo štatistiky Migračného úradu MV SR je vidieť rozdiel medzi počtom žiadateľov o azyl na Slovensku za jednotlivé roky, pričom do roku 2004 počet žiadateľov o udelenie azylu stúpal a po roku 2004 klesá.

Malý slovník výrazov

V poslednom období sme boli svedkami zvýšenej intenzity vyjadrení rôznych slovenských aj zahraničných štátnych predstaviteľov k otázkam migrácie cudzincov a ich integrácie v jednotlivých členských štátoch Európskej únie.

Ministerstvo vnútra SR len celkom nedávno avizovalo pripravenie Koncepcie migračnej politiky Slovenskej republiky a z jeho dielne pochádza aj nový zákon o kontrole hraníc a pobyte cudzincov, ktorým sa v septembri zaoberá parlament a jeho účinnosť sa predpokladá začiatkom roka 2011. Pri tejto príležitosti bude vhodné, ak si objasníme význam a správne používanie pojmov „cudzinec“, „štátny občan EHP“, „migrant“, „žiadateľ o azyl“, „azylant“ a „utečenec“.

Kto je cudzinec?

Začnime slovom cudzinec. Cudzincom je každá osoba, ktorá nie je občanom Slovenskej republiky. Cudzcov môžeme rozdeliť na „občanov Európskeho hospodárskeho priestoru“, teda osoby, ktoré sú štátnymi občanmi člen-

ských krajín Európskej únie a občanmi krajín, ktoré sú súčasťou EHP (napr. Švajčiarsko) a na „štátnych príslušníkov tretích krajín“. Štátni príslušníci tretích krajín sú všetky osoby, ktoré sú cudzincami a nie sú štátnymi príslušníkmi štátov EHP. V praxi si tak môžeme predstaviť, že cudzinci sú množinou všetkých osôb, ktoré nie sú občanmi SR a občania EHP a štátni príslušníci tretích krajín sú jej podmnožinami. Slovo cudzinec môžeme v bežnej konverzácii zameniť aj za slovo „migrant“. Cudzinec je pojem, ktorý používa zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov, zatiaľ čo migrant je slovo používané v bežnej reči, odvodené od anglického „migrant“.

Aké sú typy pobytu?

Cudzinci môžu mať na Slovensku 3 typy

pobytu – trvalý pobyt, prechodný pobyt a tolerovaný pobyt. Trvalý pobyt približuje cudzinca najviac k právnomu postaveniu štátneho občana a udeľuje sa napríklad cudzincom, ktorí sú manželmi občanov SR, alebo cudzincom, ktorí mali 5 rokov po sebe udelené povolenie na prechodný pobyt za účelom napríklad zamestnania. Prechodný pobyt je forma pobytu charakteristická dočasnou a účelovou. Prechodný pobyt sa vždy udeľuje za určitým účelom (zamestnanie, podnikanie, štúdium, zlúčenie rodiny, alebo plnenie osobitných úloh) a na určitý čas potrebný na dosiahnutie účelu. Najnižšou formou pobytu je pobyt tolerovaný, ktorý sa udeľuje cudzincom najviac na 180 dní a to vo výnimočných situáciách ako je skutočnosť, že existujú prekážky administratívneho vyhostenia cudzinca do krajiny pô-

Bakhita pomáha cudzincom

vodu, že cudzinec nemôže vycestovať a nie je dôvod na jeho zaistenie (napr. stratil pas), že cudzinec je maloletým dieťaťom bez sprievodu, že je obeťou obchodovania s ľuďmi, alebo preto, že je potrebné rešpektovať jeho rodinný alebo súkromný život v SR. Tolerovaný pobyt má charakter dočasnosti a výnimočnosti, je primárne určený na krátkodobé riešenie rôznych „neštandardných“ situácií.

Kto je utečenec?

Do množiny slova „cudzinec“ patria aj osoby, ktoré nazývame „žiadatelia o azyl“, „azylanti“, „utečenci“, „cudzinci s doplnkovou ochranou“. Ide o skupinu osôb, ktoré na naše územie pricestovali z dôvodu, že potrebujú medzinárodnú tzv. humanitárnu ochranu. Zatiaľ čo bežní cudzinci opustia krajinu pôvodu a usadia sa v prijímacej krajine zväčša z ekonomických dôvodov, tzv. „humanitárni cudzinci“ alebo „humanitárni migranti“ sú donútení zo svojej krajiny utiecť a hľadať ochranu inde. Dôvodom donútenia môže byť vojna, závažné porušovanie základných ľudských práv a rôzne ďalšie formy aktivít, ktoré ich bezprostredne ohrozujú a nazývame ich prenasledovaním alebo vážnym bezpráviom. Z dôvodu ochrany takýchto osôb a po skúsenostiach z druhej svetovej vojny, sa medzinárodné spoločenstvo štátov rozhodlo v roku 1951 prijať Dohovor OSN o právnom postavení utečencov, ktorý ustanovuje podmienky, za ktorých je týmto osobám, ktoré nazývame všeobecne „utečenci“, poskytovaná ochrana.

Azyl alebo doplnková ochrana?

Dohovor tvorí v súčasnosti základný kameň právnej ochrany poskytovanej utečencom. Slovenská republika je zmluvným štátom tohto Dohovoru a jeho ustanovenia premietla do zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle. Podľa zákona o azyle, Slovenská republika môže udeliť dve formy medzinárodnej ochrany a tou je azyl alebo doplnková ochrana.

Azyl vychádza z ustanovení Dohovoru, je najvyššou formou ochrany a udeľuje sa osobe, ktorá má opodstatnené obavy z prenasledovania v krajine pôvodu z dôvodov z rasových, náboženských a národnostných dôvodov alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine

bezprávia. Vážne bezprávie môže spočívať v uložení trestu smrti alebo v jeho výkone, v mučení, krutom, neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo treste, a vo vážnom a individuálnom ohrození života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia

počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, Osobu, ktorej bola poskytnutá doplnková ochrana nazývame „cudzinc o m s poskytnutou doplnkovou ochranou“.

O poskytnutí jednej z vyššie uvedených foriem ochrany rozhoduje Migračný úrad Ministerstva vnútra SR v osobitnom konaní, ktoré sa nazýva konanie o udelenie azylu. Cudzinec, ktorý žiada o udelenie azylu sa teda

foto: UNHCR / Béla Szandelszky

alebo zastávania určitých politických názorov a z týchto dôvodov nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu svojho štátu; alebo osobe bez štátneho občianstva, ktorá sa nachádza mimo štátu svojho doterajšieho pobytu v dôsledku týchto udalostí a ktorá sa tam vzhľadom na uvedené obavy nemôže alebo nechce vrátiť. Osoba, ktorej bol udelený azyl sa v Slovenskej republike nazýva „azylant“.

Ak v bežnom rozhovore použijeme slovo utečenec na označenie všetkých cudzincov, ktorí utekajú pred prenasledovaním a žiadajú o ochranu v inom štáte, rozhodne sa nedopusťme žiadneho faux – pas.

Doplnková ochrana je nižšou formou ochrany a vychádza z práva Európskej únie. Je to ochrana, ktorá sa poskytuje osobe, ktorá je v krajine pôvodu vystavená hrozbe vážneho

nazýva žiadateľom o azyl.

Aké pomenovanie používať?

Pojmy azylant, cudzinec s doplnkovou ochranou a žiadateľ o azyl sa často zamieňajú s pojmom „utečenec“. Z právneho hľadiska nie je táto zámena celkom správna, pretože utečencom sa chápe osoba, ktorá spĺňa podmienky podľa Dohovoru OSN o právnom postavení utečencov z r. 1951, ale konkrétnu formu ochrany utečencovi priznáva až vnútroštátny zákon, pričom u nás je touto ochranou azyl a osoba sa teda nazýva azylantom. Ak však v bežnom rozhovore použijeme slovo utečenec na označenie všetkých cudzincov, ktorí utekajú pred prenasledovaním a žiadajú o ochranu v inom štáte, rozhodne sa nedopusťme žiadneho faux – pas.

JUDr. Zuzana Številová

Autorka je právničkou pracuje v Lige za ľudské práva, kde poskytuje právne poradenstvo cudzincom, žiadateľom o azyl, azylantom a cudzincom s doplnkovou ochranou

www.hrl.sk

TÉMA

foto: UNHCR / Béla Szandelszky

Chlapci z cudzích krajín a práca psychológa

Možnosť pracovať v Detskom domove pre maloletých bez sprievodu v Hornom Orechovom (DD MBS) ako psychologička, som dostala vďaka projektu Bakhita, ktorý realizuje SKCH. V spolupráci s vedením a zamestnancami centra tu pracujem takmer pol roka.

Keď sa predstavy o bohatej Európe rozplynú

Nechcená zastávka v ceste za lepším životom. Asi takto to vnímajú naši chlapci-utečenci, keď ich polícia zadrží bez dokladov pri prechode územím Slovenska a z dôvodu veku pod 18 rokov ich následne umiestni do DD MBS v Hornom Orechovom. Ich pred-

stavy o bohatej Európe, v ktorej onedlho dostanú možnosť práce a budú môcť podporiť svojich drahých príbuzných žijúcich v niektorých z chudobných rozvojových krajín, sa razom zmenia. Rozbíjané sú postupnými ťažkosťami, ktoré vyplývajú zo situácie samotného utečenca, z podmienok azylovej

politiky a reálnej situácii na pracovnom trhu.

Pobyt zvyčajne končí útekem

Chlapci, s ktorými som tu mala zatiaľ možnosť pracovať pochádzajú prevažne z chudobou alebo vojnou zmietaných krajín (Somálsko, Etiópia, Pobrežie slonoviny, Pales-

Bakhita pomáha cudzincom

tína, Afganistan, Vietnam, Kuvajt, Bangládeš a Moldavsko) a poväčšine ich cieľom nie je Slovensko, ale štáty s otvorenejším azylovým systémom ako Nemecko, Nórsko, Rakúsko, Taliansko, VB, Francúzsko a pod. Mnohí, ktorí vedľa po anglicky, tu bez vedomosti slovenského jazyka nemajú prístup k vzdelaniu a na trhu práce majú minimálnu šancu uplatniť sa. Preto svoj pobyt na Slovensku často pokladajú za prekážku a ťažšiu cestu, ktorá nevedie k úspechu. Ich zvyčajný pobyt v DD MBS začína pobytom v karanténe, následnými lekárskymi vyšetreniami a presunom do bytovej časti. Ten sa však po čase končí útekem, ktorý je nelegálny, nebezpečný, ale vnímajú ho ako jedinu cestu, ako nadviazať na svoje pôvodné ciele.

Balíček stresov si chlapci nesú so sebou

Byť utečencom znamená žiť v dlhodobom prítomnom strese. Túžba za lepším životom, mnohokrát naivné predstavy o Európe, neustály konflikt s realitou. Strata rodiny a strach o ňu, strata zrozumiteľného prostredia, intenzívne neznámo v kultúre, jazyku, tradíciách. To všetko podnecuje strach z budúcnosti a vytvára pre nich mnohé nepochopiteľné situácie. Prejavy tohto stresu sú rôzne a často sa prenášajú do psychosomatickej roviny- nechť do jedla, prílišná ospalosť alebo problémy so spánkom. V duchovnej rovine sú to pocity nezmyselnosti životných situácií, beznádeje, pasivity. Hodnoty, ktoré si prinášajú vo svojich návykoch správania k ľuďom a absencia nevyhnutných zručností a návykov sú zdrojom prekvapivých problémov. U niektorých sa vyskytujú i ťažké traumatické spomienky na násilie spáchané na sebe alebo niekom vo svojom okolí. Mnohí chlapci prídu s tým, že niektorý člen ich rodiny (najčastejšie otec) zahynul neprirodzenou násilnou smrťou. Je to balíček, ktorý si chlapci nesú so sebou.

Psychológ im pomáha spoznať nové prostredie

Moja práca prebieha vo viacerých etapách. Prvou a najdôležitejšou z nich je prvotný kontakt a nadviazanie pozitívneho vzťahu. Tento vzťah sa pokúšam vytvoriť pomocou rozhovorov, no pokiaľ nehovoria po anglicky, tak aspoň mimikou, snahou porozumieť ich potrebám, povahe, záujmom. Ďalšou dôležitou etapou je pomoc pri adaptácii na prostredie. Tu je dôležité pomôcť im spoznať Slovensko, Európu a pochopiť niektoré prvky našej kultúry, obzvlášť zaujímavými pre nich sú rozhovory o demokracii, rovnosti medzi právami mužov a žien. Toto by však nešlo bez záujmu o kultúru, v ktorej vyrastali oni, čo je veľmi obohacujúce a pomáha pri nadviazovaní vzťahu s ostatnými. Mnohí si neuvedomujú, že sú jednou z najohrozenejších skupín, čo sa týka fenoménu obchodovania s ľuďmi a preto jednu z našich priorít je poskyt-

foto: UNHCR / Béla Szandelszky

núť im podrobné informácie o rizikách a možnostiach chrániť sa.

U niektorých sa vyskytujú ťažké traumatické spomienky

Rozvíjanie talentu je súčasťou terapie

Ďalšou časťou je snaha vytvoriť možnosti pre realizáciu ich talentov a schopností. Niektorí chlapci ochotne pomáhajú jazykovo menej zdatným chlapcom, či pomáhajú pri bežných prácach. Nosnou časťou stretnutí je pomoc so zvládaním stresu- či už snaha o vytvorenie čo

najzrozumiteľnejšieho prostredia, uvoľňovanie napätia pomocou záujmových, športových aktivít, arteterapeutických cvičení či podporných rozhovorov.

Pomáha mi modlitba

Nie je ojedinelým javom, že sa i ja dostávam do situácií, s ktorými si neviem rady. Strach chlapcov o svoju rodinu, o ktorej nič nevedia, otázky typu: "Čo mám robiť, keď...". Tu je mojou hlavnou oporou modlitba, v ktorej sú moji chlapci a všetci my, ktorí sme pri nich hoc len krátku chvíľu. A niekedy naozaj intenzívne cítim, že funguje.

Mária Hajduchová, SKCH

TÉMA

Aj cudzinec si môže Slovensko zamilovať

Tan Hua, alebo inak aj Edo, sa už 20 rokov túla po Slovensku. Počas toho sa stihol oženiť a mať dcérku. Pracoval v chemických závodoch, liečil ľudí svojimi „vraj“ zázračnými rukami, no bol i bezdomovcom. Teraz žije v Bratislave a konečne chce robiť to, čo ho najviac baví – pomáhať iným.

Edo pochádza z Južného Vietnamu, kde vyrastal v kresťanskej rodine. Nechcel slúžiť vietkongu a preto odmietol i narukovať. Keďže v tom čase bol režim proti hocikakým protikomunistickým náladám nastavený veľmi tvrdo, Edo sa ocitol v tábore, kde ho mali prevychovávať. Bili, mučili ho, polámali mu obe nohy. Vyliečil sa sám na základe rád, ktoré ho naučil jeho starý otec. Potom mu už nič nebránilo v tom, aby odišiel z tejto krajiny. V roku 1988 emigroval do Československa.

foto: archív Edo Tan Huan

Zdalo sa, že našiel lepší život

Ako náhle absolvoval trojmesačný jazykový kurz, začal pracovať v chemický závodoch. Zdalo sa, že našiel to, čo hľadal - lepší život. No prišla novembrová revolúcia a všetko padlo. Vo fabrike už nepotrebovali žiadneho cudzinca. Medzitým sa však zoznámil so ženou, s ktorou sa mu narodila dcérka Liliána. Keďže peniaze potreboval, predával na trhovisku topánky. Darilo sa, tak začal sám podnikáť. Okrem starostlivosti o dcérku sa ale musel starať aj o iné záležitosti. Jeho družka prepadla drogám a prostitúcií. Všetky spoločné úspory minula. Edo ostal s dcérkou sám – bez ubytovne, bez práce, bez peňazí, bez priateľky. Dcéрку odniesol k jej starej mame a on pol roka žil ako bezdomovec.

Od starého otca vraj zdedil schopnosť liečiť

Východisko našiel až v pobytovom tábore v Gabčíkove. Chodil na brigády a popri tom robil maséra. Medzi ľuďmi začal byť známy svojimi zvláštnymi schopnosťami. Vedel vycítiť miesto bolesti a potom ho vymasírovať tak, že

foto: archív Edo Tan Huan

sa človeku uľavilo. Vraj ho to naučil jeho starý otec, ktorý bol Číňan. Edo za to nikdy nepýtal peniaze. Chýry o ňom sa dostali až do Liptovského Mikuláša, kde začal pracovať ako masér. Ľudia si ho obľúbili. Bol milý, pozorný, vždy podal pomocnú ruku. Našiel si tam mnoho priateľov, konečne sa niekde cítil doma.

Pomohla mu charita

Azylová procedúra mu však skončila a Edo ostal na Slovensku nelegálne. Z Liptovského Mikuláša ho premiestnili do Medveďova – do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov. Tam pobudol skoro 4 mesiace. Z Medveďova sa už nemal kam vrátiť, tak znovu ostal na ulici. Obrátil sa na Slovenskú katolícku charitu, pretože vedel, že má projekt, ktorý sa venuje práve cudzincom na Slovensku. Dokonca osobne poznal aj Martina Fialeka, projektového manažéra, ktorému sa zveril, že bez pomoci charity sa z ulice nepozbiera. Keď došiel do Bratislavy, necelý týždeň prespával v útulkoch. Charita mu následne našla Dom na pol ceste, kde mu zaplatila prvý mesiac bývania, ale pod podmienkou, že o tie ďalšie sa už postará sám. Medzičasom si vybavil legálny pobyt na Slovensku, ale vinou legislatívy nemôže legálne pracovať. V rámci projektu Slovenskej katolíckej charity s názvom „Bakhita“, úspešne absolvoval kurz opatrovateľstva, pravidelne sa stretáva so svojou dcérou. Hovorí, že ku šťastiu mu stačí pocit slobody, práca, možnosť pomáhať iným a starať sa o svoju dcéru. Slovensko považuje za svoj druhý domov, veď tu žije už 20 rokov.

Ivana Pástorová, SKCH

Vietnam a organizácia Caritas

Slovenská katolícka charita sa rozhodla od roku 2011 rozšíriť projekt Adopcia na diaľku o Vietnam, pretože mnohé oblasti tejto krajiny trápí veľká chudoba a sociálne problémy, na ktoré rovnako ako všade na svete, najviac doplácajú deti.

Vietnam sa nachádza na východnom pobreží polostrova Indočina, zdieľajúc spoločné hranice s Čínou na severe, a Laosom a Kambodžou na západe. Vietnam má 64 provincií, zahŕňajúc 5 samospráv - Hanoi, Ho Chi Minh City, Hai Phong, Can Tho a Da Nang. Najviac zaľudnenými oblasťami sú delta Red Riveru a delta Mekongu, ktoré sú zároveň najväčšie rieky Vietnamu. Pobrežie Vietnamu, dlhé 3 444 km, je posiate nádhernými plážami. Vo Vietname je tiež niekoľko národných parkov napríklad Ba Vi, Cat Ba, Cat Tien a najstarší Cuc Phuong na severe.

Vietnam je tropická krajina s vlhkým monzónovým podnebím. Priemerná ročná teplota sa pohybuje medzi 21 a 31°C. Južný Vietnam má dve obdobia: daždivé od mája do októbra a suché od novembra do apríla. Severný Vietnam má štyri ročné obdobia: jar, leto, jeseň a zima.

Medzi hlavné nerastné zdroje krajiny patrí najmä uhlie, železo, hliník, cín a olej. Bane sa nachádzajú najmä v severných hornatých oblastiach. Významnú úlohu v národnom hospodárstve zohráva aj poľnohospodárstvo. Vietnam patrí k popredným svetovým vývozcom ryže, kávy, korenia a orechov kešu. Ďalšími produktmi sú kukurica, sladké zemiaky, arašidy, sójové bôby, guma, lak, čaj, tabak, bavlna, kokosy, cukrová trstina, juta a tropické ovocie.

HISTÓRIA:

Podľa legendy sa vietnamská história začína v 7. storočí pred Kristom, štátom Van Lang vedený kráľmi Hung. Od 1. do 10. storočia po Kristovi bol Vietnam okupovaný Čínou. Až do roku 1945 vládli vo Vietname králi. Po revolúcii vznikla demokratická republika Viet-

nam a prezident Ho Chi Minh deklaroval nezávislosť. Na základe prímeria s Francúzskom bol Vietnam rozdelený na dve územia – Sever, ktorý sa pod Ho Chi Minhovým vedením stabilizoval ako komunistický a Juh, kde bola proklamovaná republika. Po dlhoročných nepokojoch a vojne sa víťazstvom Ho Chi Minha Vietnam zjednotil a v roku 1975 vznikla súčasná Socialistická republika Vietnam.

NÁBOŽENSTVO:

Hlavné duchovné vplyvy vo Vietname za-

nančnú podporu vo výške 100.000 VND (čo zodpovedá 5,50 USD) pre 400 najchudobnejších rodín žiakov prvého stupňa, vo veku od 6 až 11 rokov. Táto pomoc je však príliš nepatrná v porovnaní s počtom všetkých študentov, ktorí museli opustiť školu.

Preto Caritas Vietnam pracuje na spôsobe, ako nájsť individuálnych darcov a organizácie, participujúce na tejto aktivite.

V spolupráci so Slovenskou katolíckou charitou bol začatý deťmi darcovský program, ako súčasť projektu Slovenskej katolíckej charity, „ADOPCIA NA DIAĽKU“.

V 1. roku zámeru, Slovenská katolícka charita plánuje sprostredkovať a poskytnúť 80 štipendií pre 80 žiakov a študentov z najchudobnejších rodín v 4 diecézach delty Mekongu: My Tho, Vinh Long, Can Tho, Long Xuyên.

Projekt je zameraný na pomoc študentom po celú dobu, kedy chodia do školy. Každé štipendium bolo stanovené a ohodnotené na 20 EURO.

Účel štipendia: zaplatenie školného, nákup kníh, kúpa uniformy, pomoc pri nákupe potravín, iné ďalšie výdavky spojené so školskou činnosťou.

Okrem toho Slovenská katolícka charita podporí ľudí pracujúcich s rôznymi skupinami študentov sumou 2€ na každého študenta mesačne, na administratívne výdavky ako napríklad organizovanie aktivít, stretnutia, tábory, schôdzky s rodičmi.

Ivana Pástorová, SKCH

foto: archív SKCH

hŕňajú budhizmus, taoizmus, konfucionizmus, a prírodné náboženstva (uctievanie Predka, Matky). Kresťanstvo priniesli misionári v prvej polovici 16. storočia. V súčasnosti je druhým najrozšírenejším náboženstvom, nasledujúc po budhizme. Medzi ďalšie praktizované náboženstvá patria islam a Cao Dai, s vyššou koncentráciou na juhu.

POMOC CARITAS

Mimovládna organizácia Caritas Vietnam, súčasť celosvetovej siete organizácií CARITAS, vytvorila sponzorský program s názvom "CESTA SVETLA", poskytujúci mesačne malú fi-

ROZHOVOR

Remeselník, v dlhom rade svojich predkov

Stavebný inžinier, ktorý maľuje. Odmieta akýkoľvek gýč a tvrdí, že evanjelizácia je povinnosťou každého kresťana. Babička mu totiž raz povedala vetu, ktorej sa drží dodnes: "Rybonka moja, len sa mi z Pána Boha nespusti a s tými boľševikmi sa nikdy nedaj dokopy." Výtvarník, občas umelec Fero Guldán.

15 minút trvalo, kým sme spoločne s Ferom prišli na tú správnu otázku na začiatok. Takže Fero, prečo charita?

Už len taká malichernosť, ktorá vyzerá tak, že človek sa snaží, aby zistil, načo tu je. Niekedy mu to trvá celý život, niekedy to zistí na konci, niekedy vôbec. Ale keď to zistí na začiatku, tak je tu celý systém fajnovostí, ktorý končí v nejakej aplikácii. Potom nemyslíš celkom na seba, ale aj na tých druhých. Fajnovosť je v tom, že keď ty už máš toho dosť, čo potrebuješ, dokážeš odovzdávať iným. Keď človek nemá dosť, stane sa z neho iba sluha niektorých podivných polôh a nerobí to, čo je jeho primárna vec. A ja som nikdy nedosiahol tú polohu, aby som porozumel, čo to znamená mať moc.

Mať moc je zrejme pre človeka veľmi nebezpečné, najmä ak s touto zbraňou nevie narábať. Ale ty si dostal iný darček. Ako to je s tebou a umením?

Trvám na tom, že umenie je pre mňa iba hlásenie sa k tomu, od koho darček máš. Môžeš ho chváliť rôznymi spôsobmi a to je sloboda. Bezohľadne voči konvenciám, jednoducho to môžeš. Umenie je sloboda. A aj prostredníctvom charity môžem túto slobodu rozdávať ďalším ľuďom. To je aj moja nová teória: všetko rozdať, lebo nevieš, čo ti zhorí.

Od času, kedy si sám v charite pôsobil a urobil si v budove na Kapitulskej 18 nádhernú kaplnku, si sa tam neukázal skoro 15 rokov. Prečo práve teraz?

Ja som len chcel kamarátovi architektovi ukázať, že keď ideme niečo robiť, že sa to dá.

Trvám na tom, že umenie je pre mňa iba hlásenie sa k tomu, od koho darček máš. Môžeš ho chváliť rôznymi spôsobmi a to je sloboda.

Tvoj ďalší kamarát, sochár Jozef Barta, vraj povedal, že charitná kaplnka je jedno z tvojich najkrajších diel. Je to tak?

Volá sa to osvietený investor a medzi tým je vzťah. Lebo je rozdiel, či robíš dekorované veci alebo napĺňané veci. Buď dekoruješ, alebo sa stotožníš s motívom a potom to urobíš parádne. Aj tu je dôležitá sloboda. Keby som mal iba dekorovať, tak to jednoducho vytapetujem. Ale ja som to dekoroval s obsahom hlásiac sa k tomu, od koho som dostal darček. Každý umelec by to mal robiť. A kto to nerobí, tak sa k tomu aj tak raz dohrabe.

A ty si umelec?

To som sa ešte nedozvedel. Ani neviem, kedy sa to dozviem.

Cítiš sa ako umelec?

Nie. Cítim sa ako remeselník, v dlhom rade svojich predkov, pravdaže. Jeden dedo pásol ovce, ďalší pokrýval kostolné veže. Spomínam si, ako som raz videl u nás na dvore obrovský kríž. Keď ho osadili na kostol, tak bol taký malý ako mravček. Ale tu na dvore, som sa pri ňom cítil ako mravček ja. To je ten paradox.

Umelec, ktorý chváli Boha. Ale čo tí umelci, ktorí to nerobia?

Takých nepoznám. Ja sa s faľovníkmi nezaobieram. Vieš, hľadanie je dlhé. A celé je to ponuka. Preto hlásam radosť, parádu, slobodu a spravodlivosť.

A myslíš, že ľudia prijímajú tvoju ponuku?

Mám na háku. Keby som sa tým zaoberal, tak by som musel zjemňovať.

Ale tvoja prvá výstava v charite, pred tými 15 rokmi, sa volala práve zcitlivenie.

Áno, to je tá ponuka.

Prečo hovoríš, že nie si umelec?

Lebo to máš ako s básnikom. Tiež nemôže napísať každý deň dobrú báseň. To tak raz za 5 rokov. A čo robí medzitým? Preto som remeselník a raz za čas, tvorím umenie. Nie som ani maliar, lebo tam je hlavným

nosičom farba. A ja pracujem s rôznym materiálom. Som výtvarník, občas umelec. Aj keď neviem, čo to je. Ale spôsobom, akým robíš, to je najlepšie – dozvedať sa. Len nesmiem to robiť inak ako poéziou. Lebo ľudstvo sa ďalej, ako poéziou, nedostalo. To znamená, že časť z toho je

foto: Michal Fulier

S FEROM GULDANOM

výtvarné umenie, to je potom vidno, ale vnútrojšok a obsah je poézia. Čiže sme viac menej asistenti poézie.

Fero, no keď vieš, čo je to umenie, že je to oslavovanie Boha, tak potom umelec je ten, kto cez svoje diela oslavuje Boha. Nie?

No keď to už napálím, tak áno. Ale to povedia väčšinou iní. Preto je tu národný umelec, zaslúžilý umelec,...

Ty budeš niekedy zaslúžilý?

Ale pred kým. Zaslúžilí umelci sú zväčša pred mocou. A ja som pivničný umelec, suterénny, underground.

Ako hovoríš, pivničný umelec, ktorý najradšej dekoruje kostoly.

A čo mám dekorovať? Somariny? To nie, tak aspoň fajnovosti. Ale okrem toho aj ilustrujem. Každý rok, dve, tri, štyri, päť kníh. A rôzne iné veci. Remeselník je bezohľadný. Veď aj do charity som len išiel ukázať kamarátovi kaplnku. A pozri, čo z toho vyplynulo. Veď keby to bolo programové, tak som iba obyčajný utilitárny pako.

Preto teraz, možno nielen teraz, na pôde Charity, čo vstala z popola nelásky, tu ponúkam svoje "produkty", cez ktoré vidíme jeden druhého možno ostrejšie. Neťahá ma k práci iba účelnosť, ale spomenutý dar tvo-riť, za ktorý je dennodenne vďaka na mieste.

Ivana Pástorová, SKCH

INICIATÍVA

Ked' potrebujeme pomocnú ruku

Pribúdanie vrások a sivých vlasov je prirodzeným prejavom toho, že človek pomaly prechádza do obdobia jesene svojho života. Toto zrenie je ale sprevádzané i ubúdaním fyzických síl, objavovaním sa mnohých zdravotných komplikácií a chorôb. Nikto nechce byť sám. Tobôž v stave choroby, kedy asi najviac potrebuje cítiť blízkosť a rovnako opateru zo strany svojich najbližších. Realita života je často krát iná.

Sedem detí, ale jedna mama

„A tu sa začína príbeh mojej mamy, ktorý sa začal veľmi nenápadne. Z každodennej prechádzky sa jedného dňa nevrátila domov. Alzheimerova choroba prepukla naplno. Čo ďalej? Ako chodiť do práce a starať sa o chorú matku? To boli otázky, ktoré som si dávala denne. Mamu sme v žiadnom prípade nechceli dať do doliečovacieho ústavu ani do domova dôchodcov. Keď jedna matka je

schopná vychovať sedem detí, tak sedem detí nie je schopné postarať o jednu matku? Tieto slová, ktoré som počúvala veľmi často od svojej mamy, keď bola ešte zdravá, mi utkveli v pamäti. Potrebovala dvadsaťštyri hodinovú opateru. Využili sme preto služby agentúru domácej ošetrovateľskej starostlivosti a stálo to za to. Mama cítila, že je doma pri svojich deťoch a vnúčatách. Zomierala potichu, obklopená rodinou, s jemným úsmevom na perách.“ spomína na svoj príbeh o mame už terajšia opatrovateľka z Agentúry domácej starostlivosti Charitas v Námestove.

Čo je to DOS?

Domáca ošetrovateľská starostlivosť (DOS) je mladá, moderná forma starostlivosti o chorého v jeho vlastnom sociálnom prostredí v rámci arcidiecéznych charít na celom Slovensku. Zahŕňa komplexné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti osobám, ktorých zdravotný stav nevyžaduje

hospitalizáciu alebo osobám, ktoré po prepustení do ambulantnej starostlivosti vyžadujú zvýšenú ošetrovateľskú starostlivosť.

Agentúry ošetrovateľskej starostlivosti sú odpoveďou pre všetkých, ktorí nechcú, aby ich rodičia zostali v starobe a chorobe osamotení, ale sami nedokážu obsiahnuť pomoc a starostlivosť, ktorú si vyžaduje stav ich blízkych. Dávať lásku treba oboma rukami, a keď je to potrebné, tak pridať k tomu aj tie tretie - ruky pomoci.

Ivana Pástorová, SKCH

Viac informácií o tejto forme starostlivosti si môžete pozrieť na www.charita.sk v rámci sekcie Arcidiecézne/diecézne charity na celom Slovensku.

foto: Laco Madár

foto: www.mlnv.sk

Organizácie Caritas sa spojili, aby mohli účinnejšie pomáhať

Hladomor, ktorý momentálne sužuje krajiny východnej Afriky, je výsledkom dlhodobého sucha súvisiaceho so zmenou klímy, konfliktov, rastúcich cien potravín, palív a chudoby. Úmrtnosť a podvýživa dosahujú hodnoty porovnateľné s hladomorom z roku 1992, kedy zahynulo 250 000 ľudí. Súčasná kríza sa však v súčasnosti dotýka až polovice somálskej populácie. V južnej časti stredného Somálska je preto jednoznačnou primárnou potrebou prístup k jedlu. Postihnutí taktiež zúfalo potrebujú čistú vodu, sanitáciu, zdravotnú starostlivosť, ochranu, prístrešie a základné prostriedky na prežitie.

Slovenská katolícka charita (SKCH) zareagovala na potrebu pomoci a vyhlásila zbierku na pomoc krajinám východnej Afriky, ktoré sa ocitli na pokraji hladomoru. Pridala sa tak k iniciatíve ďalších národných charít z celého sveta združených v sieti Caritas.

V Somálsku SKCH, ako jediná zo slovenských humanitárnych organizácií, plánuje finančne podporiť distribúciu potravín v spoločnom projekte s partnermi Caritas

Nemecko a nemeckou Diakoniou. „V súčasnej dobe je v Somálsku závislých na humanitárnej pomoci viac ako 2,8 milióna ľudí, z čoho 61% sa nachádza v severnej časti krajiny. Kvôli strate úrody a úhynu domácich hospodárskych zvierat prišlo veľké množstvo ľudí o svoje živobytie. Ceny potravín sa vyšplhali do rozmerov, ktoré sú nedostupné pre väčšinu ľudí“, hovorí Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH. Pomoc charity a jej partnerov v budúci smerovať do regiónu Galguduud v centrálnej časti Somálska. Špeciálnu pozornosť chce charita venovať bezpečnosti. „Celkové podmienky pre pomoc sú v Somálsku veľmi neisté kvôli pretrvávajúcim konfliktom a nedostatku potrebnej infraštruktúry, ktorú zničili rebeli z teroristického hnutia Al-shabaab. Naším miestnym partnerom je organizácia, ktorá má podporu miestnych obyvateľov a kmeňov, čo je dôležitý faktor pre úspešnosť pomoci“, doplnil Gumulák.

V Keni bude SKCH poskytovať pomoc v piatich diecézach v projekte financovanom spoločne s írskou katolíckou charitou Trocaire. Pomoc takmer 11-tisíc domácností,

chce charita podmieniť ich účasťou na aktivitách zameraných na zlepšenie životných podmienok svojej komunity. Súčasťou projektu bude aj výkup poľnohospodárskych zvierat od pastierov za primerané ceny a ich následné vrátenie ľuďom na jeseň, kedy by malo prísť obdobie dažďov a obnovia sa pasienky. Mnohé rodiny, ktoré sa totiž venovali pastierstvu musia predávať svoj dobytok pod cenu, aby získali peniaze na potraviny.

„S partnermi SKCH spolupracovala už v minulosti na viacerých projektoch a môže sa za nich zaručiť“, uviedol generálny sekretár SKCH, Radovan Gumulák. „Veríme, že sa nám podarí vyzbierať dosť peňazí, aby sme mohli pomôcť čo najväčšiemu počtu ľudí“, dodáva.

Finančne podporiť verejnú zbierku a tým prejavíť solidaritu je možné dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: **4008058424/7500 v ČSOB, variabilný symbol 178**. Názov účtu je Slovenská katolícka charita. SKCH vopred ďakuje všetkým darcom za ochotu pomôcť.

Ivana Pástorová, SKCH

INICIATÍVA

Už 20 rokov ideme cestou k pomoci

Gréckokatolícka charita Prešov počas svojho pôsobenia vytvorila ojedinelý komplexný model pomoci závislým a ľuďom bez domova. Ten sprevádza človeka počas celého procesu uzdravovania, od jeho zachytenia v kríze, cez prípravu a motiváciu na liečbu, tak i pomoc po liečbe a v celom procese doliečovania.

Z histórie

V roku 1990 Konferencia biskupov Slovenska iniciovala zmenu názvu Ústrednej Charity na Slovensku na „Slovenská katolícka charita“ (SKCH). Následne vzniklo v roku 1991 sedem diecéznych charít, ktoré boli organizačnými zložkami SKCH.

SKCH Prešovskej diecézy nadviazala na činnosť Gréckokatolíckej charity dňa 1. 9. 1991 vymenovaním Ing. Maroša Šatného za vedúceho diecézneho pracovníka pre Prešovskú diecézu. Dňa 15. 5. 1992 bol následne vymenovaný za riaditeľa SKCH Prešovskej diecézy a v tejto pozícii pôsobil do novembra 2006.

Obnovené kroky pomoci

Vôbec prvou stálejšou aktivitou sa vo februári 1992 stala aktivita „Príjem núdznych“. Po rekonštrukcii budovy Okresnej veterinárnej správy v Prešove boli vytvorené podmienky na vznik Azylového zariadenia „Dom Charitas“, ktorý ponúkal mužom bez domova vo veku 18 – 60 rokov riešenie svojej situácie. Neskôr v roku 1997 bola slávnostne otvorená pre ľudí bez domova Nocľaháreň Archa s kapacitou 27 miest.

„Cesta k domovu“

Skúsenosti Gréckokatolíckej diecéznej charity (GK DCH) za obdobie rokov 1992-1997 viedli k vzniku koncepcie Resocializačného systému „Cesta k domovu“ (RS CKD). Bola to odpoveď na nedostatočne riešenú problematiku resocializácie a ubytovania rizikových skupín obyvateľstva v regióne. Pozostáva s niekoľkých zariadení, ktorých služby na seba logicky nadväzujú. Prvou je terénna vyhľadávacia činnosť, ktorej úlohou je kontaktovať ľudí na ulici a ponúknuť im služby ostatných zariadení. Nízko-rahové denné centrum ponúka kompletnú osobnú hygienu, pranie, sušenie a žehlenie osobného šatstva, možnosť využiť šatník, stravovanie, denný pobyt, sociálne poradenstvo

alebo záujmovú činnosť. Nocľaháreň Effeta Pod Táborom ponúka nízko-rahové ubytovanie s kapacitou 12 miest pre mužov a ženy. Práca sociálnych poradcov a terapeutov je smerovaná u týchto ľudí k ich liečeniu a abstinencii. Vyšším stupňom zariadenia na ulici Pod Táborom je Útulok Archa s možnosťou celodenného pobytu s prípravou teplej stravy a iných ďalších výhod. Ak klient podstúpi liečenie, po jeho ukončení môže absolvovať doliečovanie v resocializačnom zariadení Domov nádeje na ulici Jarkovej 79 v Prešove, kde pôsobí aj KAHAN - Klub alkoholikov hľadajúcich abstinenciu.

„Cesta k domovu“. Bola to odpoveď na nedostatočne riešenú problematiku resocializácie.

Pre tých, ktorí sa nemajú kam vrátiť po resocializácii je tu možnosť ubytovania v Dome Charitas na ulici Pod Táborom. Je to chránené bývanie tzv. „Dom na pol Ceste“.

V septembri a decembri 2002 sa skúšobne rozbehla tlač a distribúcia pouličného časopisu Cesta, ktorého oficiálna výroba a distribúcia sa začala v marci 2003. Predaj časopisu dáva možnosť klientom získať finančné prostriedky a zároveň je to nástroj ich resocializácie.

PhDr. Peter Valiček, riaditeľ GKCH Prešov hovorí: „Resocializačný systém Cesta k domovu tak, ako sa v súčasnej dobe realizuje, predstavuje ojedinelý komplexný model pomoci závislým a ľuďom bez domova v podmienkach SR. Tieto služby sú skutočne komplexné. Sprevádzajú človeka v núdzi počas celého procesu uzdravovania, a to od jeho zachytenia v kríze, cez prípravu a motiváciu na liečbu, tak i pomoc po liečbe a v celom procese doliečovania. Kapacita zariadení v súčasnosti je 120 pobytových miest a 24 miest nízko-rahového denného centra v Prešove.“

foto: Michal Fulier

Pomoc v rodinách

Medzi ďalšie poskytované služby patrila v rokoch 1993 až 2005 Charitatívna služba v rodinách. Jej cieľom sa stala opatrovateľská starostlivosť o starých, chorých a opustených ľudí v ich prirodzenom prostredí. Čiastočne ju neskôr nahradili Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS), ktoré poskytujú komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť o pacienta v jeho prirodzenom sociálnom prostredí. Prvá z nich vznikla v roku 2000 v Prešove a následne ďalšie v Sabinove a Snine.

Pomoc hendikepovaným

Dom sv. Anny v Starej Ľubovni bol zriadený 2.11.1999 ako jediné zariadenie svojho druhu v regióne s cieľom integrácie detí s kombinovaným postihom. Ide o zariadenie s denným pobytom, s pomocnou triedou pre ťažko mentálne postihnuté deti, kde je zabezpečená výchova, záujmová a kultúrna činnosť či pracovná terapia.

Sociálna prevencia a poradenstvo

Charitatívno-sociálne centrá (CHSC) vznikali na pôde charity už od počiatku obnovenia činnosti (okrem už spomínaného centra v

Prešove v rámci RS CKD) aj v Michalovciach, Svidníku a Humennom.

Hlavným cieľom je poskytovanie sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva pre rizikové skupiny maloletých a pre dysfunkčné rodiny, rómske deti a mládež. V súčasnosti sa cieľová skupina rozšírila o nezamestnaných, ľudí v hmotnej núdzi, ľudí ohrozených bezdomovectvom a závislých.

„Činnosť Gréckokatolíckej charity v Prešove počas 20 rokov pôsobenia je veľmi bohatá a nemôžeme ju vtesnať len do niekoľkých riadkov písaného textu. Ja osobne cítim, že Boh toto dielo požehnáva a bez Jeho

pomoci by sme to všetko nezvládli,“ hovorí riaditeľ GKCH Prešov PhDr. Peter Valiček. „Je to jubilejný rok, v ktorom sme pripravili Kongres Charity a podujatie Deň abstinencie a zdravého života. V dňoch 20. -21. septembra odznali na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty príspevky osobností ako sú prof. Dr. Heinrich Pompey, prof. MUDr. Vladimír Krčméry, doc. PhDr. Jozef Kredátus, PhD, či generálny sekretár SKCH Mgr. Radovan Gumulák. Podujatie Deň abstinencie a zdravého života a následná Krížová cesta za závislých boli završením týchto osláv.“

Mgr. Denisa Považanová, GK DCH

Sv. Bakhita – patrónka projektu SKCH na pomoc migrantom

Sv. Bakhita /1869-1947/ - otrokyňa a rehoľníčka, známa i prívlastkami „Africký kvet“, Čokoládová svätica nádeje“, „Šťastná“, „Úsmev slobody“, „Naša čierna matka“.

Predali ju do otroctva

Narodila sa v Sudáne v pokojamilovnom a pracovitom kmeni Dagiov, v moslimskej rodine, ktorá bola bohatá, otec bol zástupcom starostu a mal tri dcéry a troch synov. Keď mala 5 rokov, obchodníci s otrokmi uniesli jej najstaršiu sestru, rodina sa s jej stratou nevedela zmieriť. O tri roky neskôr ten istý osud postihol aj Jozefínu. Arabský obchodník s otrokmi ju najprv niekoľko mesiacov väznil (práve on jej dal meno Bakhita), potom ju predal. Raz ju tak zbili, že sa ocitla v bezvedomí a krvácajúcu ju nechali ležať na podlahe. Potom si Bakhitu kúpil turecký generál, ktorého žena ju podrobila bolestivému tetovaniu. Mučiteľka uchránila pred tetovaním len jej tvár, pretože bola veľmi pekná. Napriek tomu jej však spôsobila na prsiach, na bruchu i na ramenách 114 rezných rán britvou na holenie. Úbohá obeť si neželala nič iné, len umrieť. Mučiteľka navyše do jej rán vsypala soľ, čo len zväčšovalo jazvy i utrpenie. Stále krvácajúcu ju strčili do skladu, kde bola viac ako jeden mesiac, bez kúska látky, bez minimálneho množstva vody, aby si mohla očistiť rany.

Oblečenie je vrátilo postavenie ženy

Spomínaný turecký generál ju predal v Chartúme Bakhitu talianskemu konzulovi Calistovi Legnanimu. Čoskoro sa prejavilo dobro, ktoré to Bakhite prinieslo, pretože prvýkrát vo svojom otroctve dostala oblečenie – tuniku, ktorá jej prinavrátila postavenie ženy. Konzul ju chcel vrátiť do jej rodnej dediny, ale keďže v čase jej únosu bola veľmi malá, nepamätala si

presne svoju dedinu. Keď Legnani dostal pokyn opustiť Afriku a vrátiť sa do Talianska, vzal Bakhitu so sebou.

Mučiteľka uchránila pred tetovaním len jej tvár, pretože bola veľmi pekná.

Po príchode do Janova ju daroval svojmu priateľovi Augustovi Michielimu, ktorému sa

narodila dcéra a pestúnka vykupená z otroctva mu prišla vhod. Rodina, ktorá musela odcestovať z dôvodov pracovných povinností, dala dcéru i ošetrovateľku do starostlivosti sestier kanosiánok. Bakhita sa tak stretla s Bohom, ktorého existenciu už ako malé dieťa tušila pri pohľade na slnko, hviezdy a mesiac. Vtedy si kladla otázku, kto môže byť ich pánom? V spomienkach uviedla, že chcela poznať a vzdávať mu chválu. U sestier prijala krst a nové meno Jozefína.

Bola zachránená pre lepšie veci

Postupne dozrievalo aj jej duchovné povolanie. Vstúpila do noviciátu sestier kanosiánok a 8. decembra 1896 zložila rehoľné sľuby. Keď sa pozrela na celý svoj život, našla červenú niť, ktorá sa ním tiahla, a pochopila, že Pán „ju zachránil pre lepšie veci“. Viac než päťdesiat rokov pracovala sestra Bakhita v kuchyni, umývala riad, neskôr bola i vrátničkou a kostolníčkou. O blížnych sa starala s láskou a so stálym úsmevom na perách. Usmievala sa, keď za ňou chodili deti zo sirotinca a obližovali jej prsty, mysliac si, že sú od čokolády...

Zanechala v nás svedectvo zmierenia a odpustenia

Vo sv. Bakhite nájdeme svedkyňu otcovskej lásky Božej a viditeľné znaky svedčiace o jej trvalej skutočnej svätosti. Jej poslanstvo je v hrdinskej добрote ako odraz dobroty nebeského Otca. Dôkazom jej vzťahu k blížnemu bola: добрota - láskavosť - nežnosť. Zanechala v nás svedectvo zmierenia a odpustenia, čo poskytuje útechu kresťanom v Sudáne, ktorí sú tak ťažko skúšaní dlhotrvajúcou vojnou, čo si vyžiadala množstvo ľudských životov. Vzhľa-

Sv. Bakhita

foto: UNHCR / Tudor Vintiloiu

dom na jej vernosť a službu v rozdávaní nádeje, poskytuje nádej aj celej Cirkvi.

Sv. Bakhita ako svedkyňa Božej otcovskej lásky

Keď v roku 1992 pápež Ján Pavol II. vyhlásil Jozefínu Bakhitu za blahoslavenú, povedal: „V blahoslavenej nachádzame vynikajúcu svedkyňu Božej otcovskej lásky a jasný znak stálej

aktuálnosti blahoslavenstiev. V našich časoch, keď bezuzdné úsilie získať moc, peniaze a užívať si, zapríčiňuje toľkú nedôveru, násilie a osamelosť, Pán nám dáva Bakhitu za sestru pre všetkých, aby nám zvestovala tajomstvo najskutočnejšieho šťastia: blahoslavenstvá.“

Sv. Bakhita nám môže pomáhať v neriešiteľných situáciách zachovať si svoju dôstojnosť

a radosť zo života. Aj pápež Benedikt XVI. nám ju vo svojej encyklike *Spe salvi* dáva za príklad ako nositeľku nádeje.

1. októbra 2000 ju pápež Ján Pavol II. vyhlásil za svätú.

sr. Bohdana, CJ

SKCH V OBRAZOCH

Pastieri kvôli suchu prišli o svoj dobytok – zdroj obživy

Kríza spôsobená dopadom sucha a ďalších okolností sa dotýka mnoho rodín z Kene, ktoré sa dovtedy živilí zväčša pastierstvom. V Manyatte Ginde (v oblasti Centrálného Marsabitu, Keňa) pracovníci z Caritas navštívili muža, ktorý prišiel o celé svoje stádo. V roku 2010 stratil 15 zo svojich 116 kráv, čo označil za ešte znesiteľnú stratu. V roku 2011 sa však okolnosti výrazne zhoršili. Po jednodňovom silnom daždi sa snažil spolu s ostatnými pastiermi,

SOMÁLSKO – PODĽA SKUTOČNÉHO PRÍBEHU

ktorí boli v podobnej situácii, presunúť do oblasti s predpokladom čerstvej paše svoje zoslabnuté stádo. Po príchode však všetci zistili, že nie sú sami a po stádach iných pastierov, ktorí prišli skôr, neostala už takmer žiadna tráva. Muž sa teda vrátil, ale už len s niekoľkými zoslabnutými kravami. Jeho posledná krava uhynula deň pred návštevou ľudí z Caritas. Keď sa s ním stretli, práve sa vrátil z Marsabitu, kde si hľadal bežnú ná dennícku prácu, avšak bez úspechu. Teraz je úplne odkázaný na potravinovú pomoc.

Foto: Caritas Internationalis

INFORMUJEME

Už poznáme víťazov Foto súťaže – Moje dobročinné leto

Slovenská katolícka charita pripravila pre všetkých nadšencov fotografie letnú fotografickú súťaž. Úlohou fotografujúcich bolo zaslať najlepšiu fotografiu zachytenú počas tohtoročných prázdnin na tému „**Moje dobročinné leto**“. Fantázii sa medze nekládli a fotografie, ktoré ste nám zaslali, rozprávali naozaj mnohoraké okamihy a spomienky na letné chvíle strávené v kruhu blízkych a priateľov.

Porotcom súťaže bol a víťazné fotografie vybral súčasný slovenský dokumentárny fotograf Michal Fulier. Víťazom budú zaslané milé ceny a v novembri všetkých zúčastnených čaká mini foto výstava v Košiciach pri príležitosti celoslovenskej púte Charít. Ďakujeme vám a tešíme sa možno o rok, pri ďalšej fotosúťaži.

1. miesto

1. miesto:

Autor: **Dominik Papánek, 19 rokov**

Popis: Fotografia je odfotená na kresťanskom festivale Campfest. Dobrovoľníci sú zachytení pri stavbe hlavného programového stanu (Hangáru). Každý rok je možné sa prihlásiť sem ako dobrovoľník a zadarmo pomáhať pri príprave tohoto festivalu.

2. miesto

2. miesto:

Autor: **Peter Očovský, ml.**

Popis: skautský tábor FSE - federácie skautov Európy v Šarišskom Jastrabí

Fotosúťaž vyhodnotenie

3. miesto

3. miesto:

Autor: **Štefánia Chanáthová, 32 rokov**

Popis: Mamka, prosím, nefoť ma. Za prvé nemám tričko (trčia mi rebrá a vyzerám, ako ...), nestihol som si ho natiiahnuť, aby som Ťa predbehol. Za druhé vieš, že sa neviem tváriť a potom to vyzerá takto, znudene... a pritom vôbec nevidieť, že to robím rád a skvele, veď som odbehol z dvora od kamarátov, aby som sa mohol so škrabkou pohrať.

Čestné uznanie

Čestné uznanie:

Terézia Grešnerová, 20 rokov

Jana Slušná, 22 rokov

Vojtech Losonci, 60 rokov

Slovenská katolícka charita ďakuje za spoluprácu a materiálnu pomoc:

Môj košík

(prázdny)

Objednanie

Katalóg

Novinky

E-SHOP

kliknite!!!

je tu pre VÁS

www.charita.sk/eshop